

Sygn. akt V CZ 122/10

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie ze skargi M. Z. i J. Z.

o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego

z dnia 19 stycznia 2007 r.,

w sprawie z powództwa Fabryki Opakowań Różnych "F." Spółki Akcyjnej

w T.

przeciwko M. Z. i J. Z.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 23 marca 2011 r.,

zażalenia M. Z. i J. Z. na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 6 października 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 6 października 2010 r. odrzucił skargę pozwanych M. Z. i J. Z. o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 19 stycznia 2007 r., sygn. akt I ACa 696/09, którym oddalono apelację pozwanych od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 31 marca 2006 roku, w sprawie I C 1796/03. Wyrokiem tym Sąd pierwszej instancji uznał za bezskuteczną w stosunku do powódki notarialną umowę dożywocia zawartą w dniu 18 września 2002 r. na podstawie której T. Z. i B. Z. przenieśli na rzecz pozwanych własność nieruchomości położonej w S. przy ul. S. 6, w zakresie wierzytelności powódki w kwocie 489 039,84 zł oraz opisanych bliżej w tym wyroku odsetek. Zdaniem Sądu Apelacyjnego skarżący powołali się wprowadzić na nowe okoliczności jednakże nie stanowiły one wskazanej w art. 403 § 2 k.p.c. podstawy wznowienia, co skutkowało odrzuceniem skargi.

Skarżący w zażaleniu wniesli o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu. Zarzucili naruszenie prawa procesowego, a to art. 403 § 2 k.p.c., art. 401 pkt 2 k.p.c. oraz art. 379 pkt 5 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie poprzez uznanie, że skarga nie została oparta na ustawowych podstawach, a także „niewyjaśnienie okoliczności sprawy poprzez nie przeprowadzenie dowodu z akt sprawy Sądu Okręgowego w C. z dnia 31.03.2006 r., sygn. akt: I C 1796/06 oraz Sądu Apelacyjnego z dnia 19.01.2007 r., sygn. akt I ACa 1551/06”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podnieść należy, że skarżący jako podstawę wznowienia postępowania wskazali „wykrycie” wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 28 kwietnia 2010 r., wydanego w sprawie I ACa 753/09 z powództwa W. G. J. Spółki Akcyjnej w J. przeciwko M. Z. i J. Z., wskazując, że jest to wyrok wykryty później, a dotyczący tego samego stosunku prawnego.

Stosownie do art. 403 § 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Wskazując te okoliczności lub

dowody, należy jednocześnie określić, w jakim zakresie ich uwzględnienie mogło zmienić podstawę orzekania, wpływając tym samym na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia.

Możliwość wznowienia postępowania z przyczyn restytucyjnych jest uzależniona od zaistnienia kumulatywnie trzech przesłanek. Pierwszą, stanowi wykrycie po uprawomocnieniu się wyroku nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w toku postępowania prawomocnie zakończonego, ale nie zostały w nim powołane. Drugą, stanowi możliwość ich wpływu na wynik sprawy, natomiast trzecią – niemożność skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2010 r., II PZ 12/10, LEX nr 619632).

W judykaturze ugruntowane jest stanowisko, że podstawą wznowienia postępowania w oparciu o art. 403 § 2 k.p.c. mogą stanowić tylko takie nowe okoliczności oraz środki dowodowe, które zaistniały przed rozstrzygnięciem sporu - w trakcie postępowania i przed jego zakończeniem. Z tego względu, środek dowodowy lub okoliczność które powstały po uprawomocnieniu się wyroku nie stanowi tej podstawy wznowienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2010 r., III PZ 3/10, LEX nr 602065; z dnia 23 marca 2010 r., II UZ 1/10, LEX nr 611821). W tym stanie rzeczy podstawy wznowienia postępowania w rozumieniu art. 403 § 2 k.p.c. nie mógł stanowić wyrok, który zapadł po zakończeniu postępowania w sprawie, w której strona żąda wznowienia tj. wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 28 kwietnia 2010 r.

Także nie stanowiła podstawy wznowienia okoliczność obciążenia hipoteką przedmiotowej nieruchomości ustanowioną jeszcze przed dokonaniem zaskarżonej czynności, gdyż ze względu chociażby na jawność ksiąg wieczystych była ona pozwanym znana i zarzut ten ponosili w sprawie prawomocnie zakończonej.

Wbrew zarzutowi zażalenia skarga nie została oparta na podstawie określonej w art. 401 pkt 2 k.p.c., a na okoliczności mające związek z tą podstawą skarżący powołali się dopiero w zażaleniu. Na marginesie zauważyć należy, że na rozprawie apelacyjnej w dniu 19 stycznia 2007 r. pozwaną M. Z. reprezentował adwokat L. K., natomiast pełnomocnik pozwanego J. Z. nie stawił się pomimo prawidłowego zawiadomienia.

Odnosząc się natomiast do zarzutu sformułowanego przez skarżących jako „niewyjaśnienie okoliczności sprawy poprzez nie przeprowadzenie dowodu z akt sprawy Sądu Okręgowego w C. z dnia 31.03.2006 r., sygn. akt: I C 1796/06 oraz Sądu Apelacyjnego z dnia 19.01.2007 r., sygn. akt I ACa 1551/06”, należy wskazać, że pozostaje on bez wpływu na trafność zaskarżonego orzeczenia, skoro skarga została odrzucona jako nie oparta na ustawowej podstawie wznowienia.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.